

173
161
Ե Ս Հ Մ ՍՆՈՒՆԴԱՐԴԺՈՂԿՈՄԱՑ

ՀԱՄԱՄԻՈՒԹԵՆԱԿԱՆ ՍՈՑՈՒՋՏԱԲԱԿՍԻՐՅՈՅԻ
ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ԳՐԱՍԵՆՅԱԿ

ՍԵՐԻԱ. ՅԵՐԲՈՐԴ

ԲՈՍՏԱՆՋՅԱՆԸ ԹԵԼՈՒՄ Ե

81551

100

ԳՐԱԴԱՐԱՆ ԳԵՐԵԼԱՆ 1935 ●

«Չհասցել եմ կուլտկ ժամագործողի, արյուն ծծող
վաթխառուի, ժամագործող վանառակների, ուրյաղնիկների
ու հոգեվոր հայրերի հին հայսնի ֆիզուրաները:

Այժմ ամբողջի մարդիկ եմ կուլսնահասկանների յեվ
խորհանահասկանների դպրոցի յեվ ակումբի գործիչները,
ամպգ արակտրիսաներն ու կումբայնավարները, դառնավա-
րական յեվ ամանանապահական բրիգադիրները, կուլսնահ-
ասուրյան դառերի ամանալավ հարվածայինները»:

ՍՏԱԼԻՆ

Ն Ա Խ Ա Ր Ա Ն

«Պրավդա»-յում և տեղական մամուլում արդեն հազարավեց
այն մասին, վոր մարտի 4-ի անվան կոլտնտեսության անդամ
Պարեգիմ Բոստանջյանը (Աջխաղիայի Դազրիի շրջանի Ալախաձե
գյուղ) ձխախոտ շարելու (թելելու) ատպարիզում հասել և ռեկոր-
դային արտադրական նորմայի, այն է՝ 75 մետրանոց ստանդարտ
թելը շարում և մեկ որում:

Ինչով և ականավոր այս փաստը, Ինչո՞ւ սրա մասին պետք
և իմանան Խորհրդային Միության բոլոր ձխախոտագործները:

Ինչպես հայտնի չե, ձխախոտը զատ աշխատանք պահան-
ջող կուլտուրա չե, մասնավորապես մեծ աշխատանք և պահան-
ջում ձխախոտի քաղելն ու շարելը: Մինչև այժմ ձխախոտ շա-
րելու համար նորմա չե դրված որական 18 թել, Միայն միջանի
ձխախոտագործներ տալիս են որական 25—30 թել:

Ինչպես յերևում ե, ընկ. Բոստանջյանի արտադրանքը հա-
մարյա յեռակի գերազանցում և ձխախոտ շարելու պրոցեսում
աշխատող ձխախոտագործների արտադրանքը:

Միմիայն Արխաղիայում 1935 թ. պետք և անկվի 12000
հեկտար ձխախոտ: Կուսակցության ու կառավարության վորոշ-
ման համաձայն, յուրաքանչյուր հեկտարից պետք և ստացվի մոշ
պակաս քան 2 ցենտներ ձխախոտի հումուլի: Սա նշանակում ե,
վոր յուրաքանչյուր հեկտարից պետք և շարել 1200 թել, իսկ
12000 հեկտարից՝ ընդամենը 14,400.000 ստանդարտ թել: Շա-
րելու համար գոյություն ունեցող արտադրանքի միջին նորմայի
համաձայն (25 ստանդարտ թել), այս աշխատանքի համար պա-
հանջվում ե 576,000 աշխոր, իսկ յեթե յուրաքանչյուր ձխախոտա-
գործ աշխատի այն արտադրողականությամբ, ինչպես աշխատում ե
ընկ. Բոստանջյանը, այն ժամանակ կպահանջվի 192,000 աշխոր. հե-
տևաբար, կարելի չե խնայել 384,000 աշխոր՝ ուրիշ աշխատանք-
ների համար՝ կոլտնտեսության յեկամուտը բարձրացնելու ուղղու-
թյամբ: Յեթե յուրաքանչյուր ձխախոտագործ հասնի ընկ. Բոս-

առնելու և անհաճույններ չկան, այն ժամանակ ձևավորվելու պարագայում միայն Արևիկա ընդհանուր 286.000 աշխույժ, վերջ կողմնակցողների, առաջատարների և այլ աշխատանքների համար:

Վերջին և ընդհանուր առաջատարների ընդհանուր 286.000 աշխույժ, վերջ կողմնակցողների, առաջատարների և այլ աշխատանքների համար: Վերջին և ընդհանուր առաջատարների ընդհանուր 286.000 աշխույժ, վերջ կողմնակցողների, առաջատարների և այլ աշխատանքների համար:

«Պրոբլեմ» կողմնակցողների անհամար ընդհանուր 286.000 աշխույժ, վերջ կողմնակցողների, առաջատարների և այլ աշխատանքների համար:

Կողմնակցողների անհամար ընդհանուր 286.000 աշխույժ, վերջ կողմնակցողների, առաջատարների և այլ աշխատանքների համար:

Միևնույն ժամանակ հարկի չկան, այն ժամանակ ձևավորվելու պարագայում միայն Արևիկա ընդհանուր 286.000 աշխույժ, վերջ կողմնակցողների, առաջատարների և այլ աշխատանքների համար:

Կողմնակցողների անհամար ընդհանուր 286.000 աշխույժ, վերջ կողմնակցողների, առաջատարների և այլ աշխատանքների համար:

Ընկ. Բոստանցյալներ յուր աշխատանքով ցույց և տվել կոլտնտեսային աղնիվ աշխատանքի արտադրողականության որինակ: Կարեւոր և նշել, վոր առաջ, յերբ ընկ. Բոստանցյալներ յեղեկ մենատնտես, յերբեք նա չի տվել այդպիսի արտադրանք:

Ինչպէս Վորովհետեւ իր անհատական տնտեսութեան մեջ առիւթ ված և յեղեկ կատարելու բոլոր տեսակի աշխատանքներ, նա չի կարողացել ձեռք բերել վորեւէ գործնական մասնագիտութեան: Յետք ընկ. Բոստանցյալներ ընդունվեց կոլտնտեսութեան մեջ, նախ նշանակեցին այն բրիգադում, վորը բացառապէս զբաղվում եր միմիայն ձխախոտի մշակութեամբ, և նա հնարավորութեան ստացավ որ-որի վրա ձեռք բերել ձխախոտ շարելու պրոցեսները բարելավելու տեխնիկան:

Եւ ինչ և սովորեցնում մեզ ընկ. Բոստանցյալներ որինակ: Նա սովորեցնում և այն, վոր մեզ մոտ կոլտնտեսութեաններում կան շատ հնարավորութեաններ՝ գյուտարարութեան և օտարերկրացի ծաւալման համար այնպէս, ինչպէս այդ տնտէս են բանվորները Ֆարքիկաներում և գործարաններում: Բոստանցյալներ որինակը ձխախոտադրածական բոլոր աշխատանքների օտարերկրացի պէս և դառնա հողի մշակման, սածիլման, ցողման, հակափորման և ձխախոտասերման բնագավառներում: Ընկ. Բոստանցյալներ — ձխախոտադրողական Իզոտովի — փորձը պէս և հաղորդել Արխաղիայի և Յորհրդային Միութեան բոլոր ձխախոտադրողներին: Այդ և համեմատ, բայց պատվաւոր այն խնդիրը, վոր դրել են իրենց առաջ այս բրոյուրը կազմողները:

Մեր այս աշխատանքն սպասիչ չհամարելով մենք ինչպէս ենք՝ բրոյուրի մեջ ըստ ելութեան արծարծված հարցերի շարքը բոլոր գիտողութեաններն ուղղել հետևյալ հասցեյով՝

Սուխում (Արխաղիա) Ֆրունզեյի գիտոց, տուն № 33 Վերահրդային Արխաղիա թերթի խմբագրութեան:

ԳԵՐԵԳՐԻՆ ԲԱՍՏԱՆԶՅԱՆ

ԴԱՐԵԴԻՆ ԲՈՍՏԱՆՋԱՆԻ ԿԵՆՍՈՐԴՐՈՒԹՅՈՒՆԸ

Դարեգին Հարությանի Բոստանջյանը ծնվել է 1907 թվականին՝ Տաճկաստանում։ Նրա հայրը յեղել է չքավոր գյուղացի։ 1910 թվականին բնկ. Բոստանջյանի ընտանիքը Տաճկաստանից փոխադրվում է Արխադիա և բնակություն հաստատում Սուխումի շրջանի Վերին Ելերի կոչված գյուղում։

Այստեղ մի փոքրիկ հողակտորի վրա նրանք զբաղվում են ձխախտադործությամբ, բայց վերսկզբում ցարական իշխանության ժամանակ կյանքի պայմանները չատ ծանր ելին, ուստի Բոստանջյանի ընտանիքն ստիպված թողնում է այդ փոքրիկ անտեսությունը և տեղափոխվում Մայկոպի շրջանը։ Յերբ Արխադիայում հաստատվում է Խորհրդային իշխանությունը, Բոստանջյանի ընտանիքը նորից վերադառնում է Վերին Ելերի կոչված գյուղը։ 1931 թվականին Դարեգին Բոստանջյանը յուր կնոջ և յերեխաների հետ տեղափոխվում է Գազրիի շրջանի Ալախաձե կոչված գյուղը և բնակվում է իր մեծ յեղբոր տանը, վերջ նույնպես զբաղվում եր ձխախտադործությամբ։

Ալախաձե գյուղի առաջավոր մեծատնտես աշխատավորները՝ ընկ. ընկ. Գ. Բոստանջյանը, Մաթեվոս Ուսայանը, Ս. Չակրյանը, Մխալկ Ուսայանը և ուրիշները 1934 թ. մարտ ամսին հիմնեցին մարտի 4-ի անվան ձխախտադործական կոլտնտեսություն։

Այդ որվանից Գ. Բոստանջյանի կյանքն ընթացել է նոր ակալ. նրան—վարակյալ ձխախտադործին—արդեն հարկավոր չէր զբաղվել անային բազմաթիվ մանր գործերով։ Ամբողջ նրա ուշադրությունը կլտնված եր այն մտքով, թե ինչպես և ինչ մեթոդով կարելի չե ապրիճալացման յենթարկել ձխախտի քաղը և թելումը (շարը), վորոնք ամենազովարին պրոցեսներն են ձխախտադործության մեջ։ Մխախտադործներ՝ ձերուների հոր և մեծ յեղբոր փորձին Դարեգինն ավելացնում է նաև իր ստեղծագործական՝ կոլտնտեսականի, հնարագիտութի ընդունա-

կությունները: Արդյունքն այն է լինում, վոր առաջ է գալիս մի նոր սխառեմ, վոր վոչ միայն Բոստանջյանին է հնարավորություն առլիս հասնելու ռեկորդային մշակման, այն է՝ մեկ աշխատանքային ռեւմ շարել—թելի 75 ստանդարտ թել, այլև նրա ընկերները կարողացել են իրենց թելելու (շարելու) նորման բարձրացնել մինչև 50—60 թելի:

1934 թ. աճառն Գարեգին Բոստանջյանը մտնում է վրաստանի կոմկուսակցության համակրողների խմբակը, վորը կազմակերպված էր մարտի 4-ի առկան կոլտնտեսությունում:

ՓԻՍԱԽՈՏԱԳՈՐԺՈՒԹՅԱՆ

ԱՆՎՈՆԻ ՄԱՐԳԻՐ

Ամբողջ յերկիրը ճանաչում է Դոնրասի լավագույն հանձար-
ժուր Նիկիտա Իզոտովին, յերկաթուղային արանսպորտի լավագույն
գլխավոր Վոլոդյանին և կոլտնտեսությունների աշխատանքներ
մի շարք անվանի մարդկանց։ Մակեյն
մինչև հիմա Արխաղիայում դեռ վոչ վոք չգիտե Փարեգին Բոս-
տանյանի մասին, Ալեքսանդրի մարտի 4-ի անվան կոլաբն-
տեսության անգամին, մինչդեռ նա ձխախտի տնկարանների
անվանի մարդն է և ձխախտադործության ընդգլխավոր Իզոտովը։

Արխաղիայի կոլտնտեսությունում կան բազմաթիվ լավագույն
հարվածայիններ։ Յեթե հարվածայինը մեկ աշխատանքի
որում նորմայով նախատեսված 18 թելի փոխարեն թելում է
(շարում) և 25-ից 30 թել, ապա պետք է ասել, Վոք այս թվերը
ներկայումս չեն համարվում վորպես սեկորդային, վորովհետև
կան արդեն հարվածայիններ, վորոնք մեկ որում թելում են
35—40 թել (շարան)։ Բայց ահա տեսեք, վոր Վոքրորդային Ալ-
եքսանդր թերթի խմբագրությունն ստացել է մի նյութ՝ ստորա-
գրված մարտի 4-ի անվան կոլտնտեսության վարչության նա-
խագահ ընկ. Չուրյանի կողմից, վորտեղ նա հայանում է, թե
կաշանակատեսի Գարեգին Բոստանյանը մեկ որում շարում է 75
թել։ Այս թիվը չտեսնված է չլսված մի թիվ է։ Չեք կարելի հա-
վատալ այդ խոսքերին, վոր մի մարդ մեկ որում կարող եր ջա-
ղել և շարել 75 ստանդարտ թել։ Վորոշեցինք գնալ տեղում ստու-
գել և հավատալ այդ խոսքերին։

Մենք Վրաստանի Կոմկուսի Դադրի շրջկոմի հրահանգիչ
ընկ. Ժիվյազինի հետ մտանում ենք ձխախտի շորանոցին։

—Վճրակող կարելի չե գտնել Գարեգին Բոստանյանին, — հարց-
նում է ընկ Ժիվյազինին առաջին պատահած կոլտնտեսականին։

—Գարեգին Բոստանյանին։ Այդպիսին կա, բայց նա գտնե-
վում է ձխախտի դաշտում, հիմա կգա. նա լավ տղա չե, գոչախ

(молодец) շարում և 75 ստանդարտ թել, աշխատում և ինչպես մեքենա,— Ժպտալով պատասխանում և կոլտնտեսականը:

— Ահա և նա:

Մեր առաջ ներկայացավ մի յերիտասարդ՝ միջին հասակով, գորշ զույնի հագուստով:

— Բարև, ընկ. Բոստանջյան. մենք յեկել ենք տեսնելու, թե դուք ինչպես եք շարում — թելում ծխախոտը:

Նա ամուր սեղմեց իմ ձեռքը և շփոթված պատասխանեց. — Յես չեմ կարող հիմա թելել այնպես, ինչպես սովորական ժամանակ թելում եմ: Յերբ մարդիկ աշխատանքի ժամանակ նստում են ինձ, իմ ձեռքերը դողում են, և յես հուզվում եմ:

— Վաշինչ, Գարեգին, մի շփոթվեք:

Նա նստում և ծխախոտի տերևների կույտերի մոտ և վերջնում և ասեղը: Յես ձեռքս եմ վերցնում ժամացույցը, ժամացույցի մեխանիզմի հաճախակի հարվածները և Գարեգինի ձեռքերի ճկուն ու արագ շարժումները կարծես թե իրար հետ մըրցում են և ձգտում իրարից յետ չմնալ: Դա իրականում չտեսնված և միաժամանակ հրապուրիչ տեսարան էր:

Նրա աջ ձեռքն աջնալիսի արագությամբ էր նստեցնում ծխախոտի տերևներն ասեղի սուր ծայրի վրա, վոր դժվար էր վորոշել նրա շարժումների բոլոր մանրամասնությունները:

— Բավական և,— ասացի յես և վերջին անգամ նայեցի ժամացույցին: Յոթնասուսն ասնտիմեար յերկարությամբ ծխախոտի թելը նա շարել էր յերկու բողբոջի ընթացքում: Աշխատանքի ինչպիսի արագություն և վարպետություն ունի նա: Ամեն ոք չի կարելի թելել յոթնասուսն և հինգ թել,— ասում և Բոստանջյանը,— շատ դժվար է: Պեսք և ինքդ քաղես ծխախոտը: Յեզ, բացի սրանից, մեր ծխախոտի դաշտը միահավատար չե, մի անդ ծխախոտը լավ և, մյուս տեղը՝ վատ—հեղեղն և փչացրել: Իսկ դու խանդարում և արագ քաղելուն: Ոգաստուսի 24-ին յես թելել եմ 75 թել, այդ որը յես վորոշեցի ստուգել ինձ, թե յես վորքան կարող եմ թելել: Ամբողջ որը ծխել եմ միայն 3 անգամ, հաշիւ եմ չորանցում: Սովորաբար, միջին հաշվով, որական յես թելում եմ 50—55 թել, բայց յերբ ծխախոտը լավն և, ապա մշտական կարող եմ թելել 70 թել:

— Յես մեծացել եմ Գարեգինի հետ միասին,— խառնվում և մեր դրույցին Մաթեւոս՝ Ուստյանը,— ինչպես նա, աջնալիս էր յես

մանկությանից աշխատում էմ ձխախոտի դձով: Բայց այդպես աշխատել յես չեմ կարող: Այս ընդեյին յես սովորում էմ Գարեգինից և արդեն որակաւ թելում էմ 35—40 թել:

ԲոստանՆյանից վոչ թե միայն Ուսույանն և սովորում, այլ նրանից սովորում են նաև ուրիշները: Մի քանի անգամ նրա մոտ սովորելու յեն յեկել Որլոնիկիձեյի անվան կուլտետեսութեան ԼիՅնՄ կոմիտեյի քարտուղար ընկ. Նքսուզյան Մկարդը: Յեթե առաջներում Նքսուզյանը մեկ որում շարում եր 25—30 թել միայն, հիմա նա մեկ որում շարում և 50—60 թել, դուստայն պատնասով, վոր նա լրիվ կարողացել և յուրացնել ԲոստանՆյանի փորձը:

Վերն և ԲոստանՆյանի արվեստի գաղտնիքը:

Նրա հատուկ պատվերով պատրաստվել և թելելու ասեղ, վորի յերկարութեանն և 70 սանտիմետր. այդ ասեղը հաստ չե մեք ստանդարտ ասեղներից, բայց մի քիչ լայն և: Այդպիսով, այս ասեղը ձեռքում բռնելու համար շատ հարմար և: Սուր ասեղները շատ հարթ են և հնարավորութեանն ասիւս ազատ կերպով անցկացնելու ձխախոտի տերևները, մինչդեռ ստանդարտ ասեղներով դժվարութեամբ ին անցնում, և վորպեսդի ասեղի առջևի մասից տերևներն իջեցնենք ծայրի յետևի մասը, պահանջվում և դարձադրել մեծ ջանք:

Յերկրորդ հանգամանքն այն և, վոր ընկ. ԲոստանՆյանը ձխախոտի քաղի ժամանակ տերևները դարսում և իբրա վրա տնայես, վոր տերևի կոթերն ընկնում են միմյանց վրա:

Կուլտետեսականները հաստատում են, վոր ընկ. ԲոստանՆյանը թե ձխախոտի սածիլման և թե քաղհանի ժամանակ սիւստեմատիկաբար գերակատարել և աշխատանքի նորմաները՝ 2—3 անգամ:

Յեթե Դոնրասում մեծ չափով ծավալվել և իզոտովցիների, իսկ յերկաթուղային որանապարսում՝ կուսաաֆինցյանների շարժումը, ապա ձխախոտի դաշտերում կարող և և պետք և լայն ծավալ ստանա ԲոստանՆյանի շարժումը: ԲոստանՆյանի նշանակալի փորձն արժանի յե խոշոր և լուրջ ուշադրութեան: Կազմակերպում ենք ԲոստանՆյանի փորձի լայն մասսայականացումը: Թող այդ անվանի մարդի փորձով սովորեն ձխախոտագործական տեղաբանների հարյուրավոր և հազարավոր հաղածայինները:

Ահեցնենք հարյուր հազարավոր այնպիսի մարդիկ, ինչպիսին և Գարեգին ԲոստանՆյանը:

ԲՈՅՏՈՆԶՅՈՆԸ ԹԵԼՈՒՄ Ե.

Մուխումից 9 կիլոմետր հեռավորության վրա, լեռներով շրջապատված, կանաչների մեջ գտնվում և հունական Միխայելովա գյուղը։ Այստեղ գտնվում են ծխախոտագործական յերեք կոլտնտեսութուն՝ «Յորրդային Արխաղիա»։ «Կոկինոս ստրատոս» և «Ենոսիս»։

Իր առաջին հանապարհորդությունն այստեղ կատարեց ծխախոտագործության իզոտովը—Գազրիի կոլտնտեսական, Արխաղիայի լավագույն թեղող Գարեգին Բոստանջյանը։ Նրա ակնորդի մասին—վոր նա մեկ որում շաբում և 75 թել—գիտեն վոչ միայն Արխաղիայում, այլ նաև հեռավոր յերկրներում, նրա սահմաններից դուրս։ Բոստանջյանի մեթոդի գիտական հետազոտության համար նրա հետ յեկան Աբտարակի ավազ գյուղատնտես ընկեր Մուքթեդին, ծխախոտագործական զոնալ կայանի աշխատակից ընկ. Ալեքսեյեվը և «Յորրդային Արխաղիա» թերթի ներկայացուցիչը։

Հենց վոր մենք իջանք ավառմեքենայից, մեզ շրջապատեցին կոլտնտեսականները։ Յեկավ գյուղիտորհդի նախագահ ընկ. Իլիազինը։ Վառ, ուրախ ժպիտը յերեսին դեպի Բոստանջյանը մոտենում և ալեհեր հույնը՝ ձեռքը մեկնելով նրան։

—Բարև։ Այդ դձև յես Բոստանջյանը, լսել ենք ջո մասին, կարգացել ենք թերթերում,

Գարեգինը չփոթված պատասխանում և նրան՝ ձեռքն ուժեղ սեղմելով։

Վորորապառլա կանանավ, վորը քիչ առաջ տեղացած անձրևից հետո դեռևս չեր չորացել, անցնում ենք «Յորրդային Արխաղիա» կոլտնտեսության դաշտերը։ Ծանապուրհին մենք նայում ենք ծխախոտի չորանոցներին, վորոնք լիքն են «Մամաոն» և «Տրապիզոն» ծխախոտերի վոսկեզոծ տերևներով։ Ամենուրեք մենք հանդիպում ենք ծխախոտի դաշտերի, վորտեղ հասունացած ծխախոտը կանգնած և ցողունների վրա Կոլտնտեսությունը վորոշ յափով ուղացրել և բերքահավաքը։

—Աշխատավորները քիչ են, —ասում ե իլիադին. — ահա գլխավոր պատճառը: Բայց մենք կսեղմենք, մի շարաթ հետո դաշտում չի մնա լույ մի տերև. . .

Յերկրորդ բրիգադի հոգսմասում, սարալանջում կանգնած ե մանկապարտեզի նոր շենքը: Այստեղից յերևում ե ամբողջ գյուղը: Արագորեն սկսում ե մթնել: Սարերը ծածկվում են կապտավուն մշուշով: Հովտով, կոլտնտեսականների լարհիթներից վերորտալը — սոսյա բարձրանում ե ծուխը — այստեղ ընթրիք են պատրաստում: Հաւո ե միայն ինչ վոր տեղ, մի կողմի վրա լավում ե անընդհատ խղից — կատարվում ե ձխախոտի քաղ:

Ղորոզվեց այստեղ յերևոյան անցկացնել կոլտնտեսականների թուղիկ ժողով, բացատրելով նրանց Բոստանջյանի դաւու նպատակը: Քիչ-քիչ դաշտերից սկսում են հալածվել մարդիկ: Նրանք բարևում են ու սկսում ինչ վոր բանի մասին աշխուժորեն միմյանց հետ խոսել: — Մենք գիտենք, — ասում են նրանք, — այդ անպատելի այցելության մասին:

— Յու կզնամ մի քիչ ձխախոտ կքաղեմ — ասում ե հանկարծ Բոստանջյանը: Նրա հետեից են գնում կին կաղամկերպիչ Ելենե-պուլոն ե մի քանիսը: Նրանք չեն համբերում դիտելու. նրա աշխատանքը:

Սարալանջի ներքե կանաչին ե տալիս չքաղված դաշտը: Բոստանջյանը դիտում ե այն, սիրալիր ընտրում ե տերևներն ու հանկարծ սկսում ե քաղել: Յերբ նա կռանում ե, նրա ձեռքերի մեջ պառկում են կոթուներ-կոթուների վրա միշտ դարձված «Տրտպիկոն» ձխախոտի փնջերը:

— Ո՛ր մայրիկ, վորքան լավ ե, — անկեղծորեն բացազանչում ե Ելենեպուլոն, — իսկ յերբ մենք քաղում ենք, մեզ մոտ յերբեք այդպես հովասար չի ստացվում:

Սա Բոստանջյանի առաջին «զաղտնիքն» ե. տերևների ճիշտ քաղելը ե դասավորումը հիմնական պայմանն ե շաբեյն տրադացիայու համար:

Ժողովը տեեց կարճ, բայց անցավ շատ աշխուժ: Գյուղխորհրդի ղեկավար իլիադին, գյուղատնտես Մուրթիդին ե ուրիշները խոսում եյին Բոստանջյանի ե նրա աշխատանքների մեթոդների մասին: Նրան բազդատում եյին հանքանախ իվոտովի հետ, կոչ եյին անում սովորելու նրանից — ձխախոտի քաղի ե շաբելու այդ ծանր ե շատ ջանք պահանջող գործի — ապրիոնալ ձևերը:

Իսկ դրան, զուգընթաց, ներկա յեղողներէ յետեւ շարքերում, ուր չէր հասնում նազիթի ճրագի ազդոտ լույսը, տեղի յեր ունեւնում կիսաձայն, բայց տաք վիճաբանություն, կասկածամտները կասկած են հայտնում այն մասին, վոր հնարավոր չէ մեկ որում շարել 75 շաբան:

— Ի՞նչ ե սա, մարդ, թե՛ մեքենա: Մենք ել շարել գիտենք, իսկ մեզնից վոչ մեկն այսքան չի շարել:

Ուրիշներն աշխատում եյին նրանց հակաճառել, պատճառաբանելով գլխավորապես նրանով, վոր այդ մասին լրագրում գրված ե, և վոր այդպես ե, ուրեմն ճիշտ ե: Լրագրիւր չի խաբի. իսկ ընդհանրապես վաղվան որը ցույց կտա:

Ինքը՝ վիճաբանության առարկան, խոսում եր քիչ: Հեռետորական արվեստ նա վոչ մի տեղ չեր սովորել:

— Այստեղ վոչ մի գաղտնիք չկա: Դիտավորը ժխտխտի քաղն ե,—ասում ե նա,—ցույց տալով քաղված տեքստերի փունջը: Կոթյունները պետք ե լինեն հավասար: Բացի այդ, պետք ե հետաքրքրվել, պետք ե ուշադիր լինել. մեր կոլտնտեսականներից ովքեր վոր հետաքրքրվում են, նրանք 20—30 շաբանի փոխարեն արդեն շարում են 50—60 շաբան:

Զգտելով թափանցելու այդ անսովոր վարպետության գաղտնիքի մեջ՝ նրան ապիս են հարցեր, որվա մեջ նա քանի՞ ժամ ե աշխատում, քանի՞ անգամ ե ուտում և ծխում, յնրը ե քաղում ծխախոտը: Ազահորեն վորսում են պատասխանները և նորից սկսում են տաք վիճաբանությունը՝ խախտելով ժողովի սահմանած կարգը:

— Վաղն ընկ. Բոստանջյանը կաշխատի յերկրորդ բրիգադում: Ով հետաքրքրվում ե, թող դա,—հայտարարում ե Իլիագինը:

— Ի՞նչմա հաժար յերկրորդ.— շարքերից լսվում են դժգոհ ձայներ,— թող աշխատի շորրորդ բրիգադում:

— Ի՞նչմա հաժար չորրորդում, թող դա տալին ... և վիճաբանությունն սկսում ե տաքանալ նոր թափով:

Գարզ և՛ Արխազիայի լավագույն շարողի գալուստը կոլտնտեսականներին հուզում եր: Բոստանջյանն անկասկած այստեղ կգտնի իրեն կողմնակիցներ և հետեողներ:

Հաջորդ որն առավտովանից Բոստանջյանը գնաց Բխախոտ քաղելու: Նրա հետեից դաշտ յեկան նոր գործի ենտուգիաստները՝

ցանկություն ունենալով սովորելու Բոստանջյանի մեթոդը Դրանք
եյին՝ յերկրորդ բրիգադի բրիգադավար Մուստապուլուն, չորրորդ
բրիգադի բրիգադի Շադլարիովը, կոլանտեսուլի յան ամենալավ շա-
րդինը՝ Աղաֆիա Պազանդապուլուն և Պերսաֆանա Կոնստանտինի-
զին, կին կազմակերպիչ Նընտապուլուն, գլուխորհրդի նախագահ
Իլիադինա Մի առ մամանակից հետո յերեսց փորձված ձևախոտա-
գործ ձերս Կեյանիդին՝ առաջին բրիգադի բրիգադավարը Դալիս
եյին նստանոր մարդիկ:

Բոստանջյանն աշխատում էր առանց շտապելու, բայց ճարպ-
կորեն և խելացի Բադելով տերևների կույսը՝ նա ցույց էր տա-
լիս, ինչպես պահել մատները, փորպետի տերևները պոկվեն ու-
ղիդ, ձևախոտան ինչպես դասավորել դամբուղի մեջ: Սկսում են
նրան ընդարինակել:

— Յես արդեն Բոստանջյանական եմ, — ուրախ հայտարարում
է Իլիադին՝ ցույց տալով տերևներէ հավաքար փունջը, — յես ար-
դեն տիրապետում եմ անկնիկային...

Նրա հետևից սկսում և Բոստանջյանի ձևով աշխատել ջանի
Աղաֆիա Պազանդապուլուն և մյուսները Իրեն հաջողություններով
հպարտանում և Նընտապուլուն:

Չամբուղները լիքն են Բոլորն ուղևորվում են յերկրորդ
բրիգադի մատակա շորանոցը Այստեղ վաղուց է, ինչ յեռում և
շարելու աշխատանքը:

Բոստանջյանն զգուշությամբ դատարկում և դամբուղից իրեն
քաղած տերևները, կանոնադր չարում և հտտակի վրա՝ կո-
վուենները վնքի: Հանելով իր 70 սանալիմարանոց ասեղը, փորը
շինված և նրա հատուկ պատվերով, նա, փորպետ փորձ, շարում և
մի քանի դաստով տերև Բոլորն աչքերը հառել են նրա ճարպիկ
ձևաքերին: Յեկ հանկարծ սկսում և դարմանք, և հրձվանք և յերևում
բոլորի յերևոնի: Լավում են կարճ բացակայություններ հունա-
րեն լեզվով:

— Այո, այդ մարդը կարողանում և աշխատանք
Ընկ. Ալեքսեյովը, խորոմմարաթիսաի դերն իր փորպետ
նելով ժամացույցով, բլոկնոտով և մատիտով տեղավոր
հետև գերանի վրա:

Բոստանջյանն սկսում և թելել:
Այ թեև կանատակին նա ընտում և յերկար և տառապանք
Բոստանջյանը թելում է—Յ

վորը նման է վարժական ուսուցիչի Զախ ձեռքով բանելով հավասար դարսած «Տրապիզոն»-ի տերևների փունջը՝ դնում է իր ծնկի վրա, ապա վերցնում է փնջից մի քանի տերևներ և արագ, վարժ շարժումով անց է կացնում դրանց ասեղի ծայրով։ Նրա ձեռքերում հապճես են դալիս տերևների նոր փնջեր, վորոնք նույնպես կայծակի արագությամբ անհայտանում են։

Ասելը լցված է։ Մի քանի վարժ, չափված շարժումներով նա տերևները շարժում է թելի վրա, և նորից սկսում է թելել։ Կուլտնտեսականներն անդադար հետևում են նրա ձեռքերին։ Բոստանիյանի աշխատանքի մեջ թնշն է դարձնալիս—դա բոլոր շարժումների չափված ուղադրությունն է, իրեն ուժի լինելու մեծագույն տնտեսումը, վորը հասցված է ժամանակի խտացման սահմանին։ Վոչ մի ալիքորդ շարժում, վոչ մի չողտադրած վայրկյան։

Դա արդեն հասարակ աշխատանք չէ։ Դա վարպետությունն է, կոտորելության հասցված, դա արվեստ է, վորը հիմնված է բոլոր շարժումների հաշվարկությունից և արտագրական բոլոր պրոցեսների խորը և մտածված ուսումնասիրության վրա։

Միաժամանակ մենք դիտում ենք մյուս թելողներին՝ ձգանելով վորոնել աշխատանքի մեթոդի տարբերությունը։ Առաջին հայացքից թվում է, վոր տարբերություն չկա։ Նույն պրոցեսները, նույն մարդիկ, բայց ձեռքերի շարժումների քիչ վարժվածություն։ Տարբերությունը մենք վորոնում ենք մանր-մունք բաներում։

Մյուս թելողների մոտ շարելու համար պատրաստած ձխախոտը դասավորված է հենց այնպես։ Միախոտը սովորաբար հասարակ ձևով դասարկում են զամբյուղից։ Տերևները պահված են տնձակ կույտերով, և թելելու ժամանակ հաճախ սկսում են պրպակել և վերցնել տերևները մեկ-մեկ։

Բոստանիյանի մոտ ձխախոտը պահված է հավասար փնջերով՝ տերևը տերևի վրա, ինչպես նա դարսվում է քաղի ժամանակ։

Մի քանի թելող, ծակելով տերևը միանգամից, խորը շարժում են այն ասեղի կենտրոնը։

Բոստանիյանը մի անգամից ծակում է մի քանի տերևներ, տպա մեկ հարվածով շարժում է առաջ։ Նախքան թելելու աշխատ-

տանքն սկսելը, ԲոստանՂյանն ընտրում է իբն հաբմար դիրքը, առցիոնալ ձևով իր կողքն է դասավորում այն բոլորը, ինչ իբնն անհրաժեշտ է:

Այդ բմար-մաւնքա բաների հետ միասին, ԲոստանՂյանը տնտեսում է շատ ժամանակի Ահա հիմնականում նրա գաղտնիքն էր: Վարպիսիք նա սիրալիր կերպով հանդես բերեց Վեդրըդ-դային Արխադիա կոլտնտեսութունում:

ԲոստանՂյանի վտանքի մոտ գեղեցիկ վոլորապառլա ձևով ընկած է զարած չորս թելը, Բնկ. Ալեքսեյեֆը իր ընկնտոում նշանակում է վերջին չորս բողենները և վայրկյանները: Փորձն ավարտված է:

— Չորս թել շարելու համար ԲոստանՂյանն ադապործել է 44 բողեն, — հայտարարում է նա: Այդ նշանակում է, վոր հինգ մետր թել շարելու համար պահանջվում է 11 բողեն: Այսպիսով, 75 շարան թելելու համար ԲոստանՂյանին հարկավոր է 13 ժամ 45 բողեն:

Հաշվի պետք է տնել նաև այն, վոր ԲոստանՂյանը գործ է անեցել «Տրապիդոն»-ի հետ, վորի թելելն ավելի դժվար է, քան «Մամոն» տեսակինը:

Յեզ աշպետ, 75 թել — սա վոչ հեքիաթ է և վոչ էլ մտացածին բան: Միանգամայն ռեալ գործ է ծխախոտի թելման աշխատանքի արտադրողականության զգալի բարձրացման հնարավորութունը:

Այժմ կտակածողներ համարյա թե չմացին: Ընդհանուր միտք արտահայտեց յերկրորդ բրիգադի բրիգադավար Խաբլամյի Մուսապուոն: Նա տասց.

— Մենք նույնպես հին ծխախոտագործներ ենք: Մենք կարգացել ենք ԲոստանՂյանի մասին և ինքներս փորձել ենք աշխատել նրա նման: Նստել ենք մինչև տնգամ գիշերները, բայց 30 թելից ավելի չենք կարողացել շարել: Մենք չենք իմանում ինչպես այդ գործը առցիոնալացման յենթարկել: Այժմ մենք տեսանք, թե ինչպես և աշխատում ԲոստանՂյանը: Վորմնք են նրա եղադտնիքները: Մենք հանձն ենք առնում ընդարինակել և խորացնել նրա փորձը:

ԲոստանՂյանն ունի այնպիսի բաներ, վորոնք պետք է սովորել — դրանում համոզվեցին «Վեդրըդ-դային Արխադիա» կոլտնտեսության ամենամոլեռանդ կտակածողները:

Մեկը մյուսի յետեից դուրս են գալիս կոլտնտեսության ամենալավ հարմածայինները՝ Նբանք խոսում են իրանց տեղերից՝ մի բողոք վայր գնելով իրենց առեղը։ Պերսանոնա կոնստանտինոյի, Ադաֆիա Պոպանդոպուլո, Ալեքսանդր Տրանզոպուլո—դրանք բոլորն իրենց վրա պարտականություն են վերցնում յուրացնելու Բոստանյանի աշխատանքի մեթոդը և սովորեցնել ուրիշներին և աշխատելու Բոստանյանի նման։

Սակայն այդ քիչ է։ Միևյուրեկայի կոլտնտեսականներն անձամբ ծանոթանալով Բոստանյանի աշխատանքին, վերջին և են՝ առաջադրության կարգով դիմել Արխադիայի բոլոր կոլտնտեսություններին՝ սովորելու նրա մեթոդը։ Այդ առաջարկն ընդունվում է միանշանակ։

Բոստանյանական շարժումը ծավալվում է Եթովպիայի Արխադիա կոլտնտեսությունը նրա առաջին հրձիգը յեղավ։

Յեբը մենք դուրս յեկանք, յես լսեցի, թե ինչպես թելուդներին մեկն իրեն ընկերոջն ասում է.

—Դու աշխատում ես ճիշտ այնպես, ինչպես Բոստանյանը։ Շատով այդ խոսքերը կարելի չե լսել Արխադիայի ամեն մի կոլտնտեսությունում։

ԻՆՉՊԵՍ Ե ԱՋԻՍՏՈՒՄ ԳՆՐԵԳԻՆ ԲՈՍՏԱՆՔԵՐԸ

Միատեսակործության մեջ ձխախտի քաղը և թելիլը հանդիսանում են ամենաշատ աշխատանք պահանջող պրոցեսները։ զրադեցնելով ձխախտի մշակման ամբողջ ժամանակի 30—40 տոկոսը, պահանջելով խոշոր քանակի բանվորական ձեռքեր՝ ձխախտի բերքահավաքի այդ ծանր ժամանակը Այստեղից հասկանալի չե այն խոշոր նշանակությունը, վրոն բունի այս կամ այն աշխատանքի ռացիոնալացումը, վրոն բարձրացնում է աշխատանքի արտադրողականությունը։

Յեթե ի նկատի ունենանք այն, վրո ձխախտի քաղը և թելումը հանդիսանում են խիստ սեզոնային աշխատանքներ և վրո ժամկետի ամենաշնչին խանգարումը կամ անժամանակ հավաքը հասունացած ձխախտներին հասցնում է վրոակի և քանակի մեծ կորուստ—այս գեպընդ մյուս աշխատանքներին ռացիոնալացման

նշանակու. թյունը, զորը բարձրացնում և աշխատանքի արտադրողականությունը, հսկայական չափով մեծ կլինի:

1934 թ. Գաղթի շրջանի, Ալախաձեյի գյուղխորհրդի մարտի 4-ի անվան կոլտնտեսությունը, հարյուծային կոլտնտեսական ընկ. Բոստանջյան Գարեգին Հարությունի աշխատանքի շնորհիվ, ձխախտաի քաղի և թելումի ռացիոնալացման միջոցով հասավ սեկորդային — 75 սալնդարա շարունի թելումի (5 մեարանոց), մեկ որում:

Մխախտագործության պատմությունը չդիտե մեկին, զորը մեկ որում թելի 75 շարան: Դա յերկու անգամ գերազանցում և թելադներե արտադրանքը: Մինչև այժմ ամենալավ թելադները տալիս էին 30—40 շարան՝ մեկ որում Այդ պատճառով հասկանալի չև այն հսկայական հետաքրքրությունը, զորն առաջացավ ձխախտագործական լայն մասաների ու այն շահագրգռված որդանների մեջ, զորոնք հրապարակել էին ընկ. Բոստանջյանի սեկորդային թվերը:

ԸՆԿ. ԲՈՍԱՆՋԵՅԱՆԻ ԵԳԱՂՏՆԻՔԸ

Շտաբըրը գեոևս չեն հավատում Բոստանջյանի նվաճումներին, վրամանք ևլ կարծում են, զոր նա ունի ինչ զոր զաղտնիքներ: Իրականում ընկ. Բոստանջյանը վոչ մի գաղտնիք չունի: Ամբողջ դարձը կայանում և ձխախտաի ճիշտ, ռացիոնալ առանձին քաղերը փնջերով (10—16 տերևներից) ձեռքով կատարելու մեջ. քաղի ժամանակ ձեռքի մեջ տերևների ճիշտ դասավորելու և առանձնապես քաղված տերևները կոթունները ճիշտ և հավասար լինելու մեջ:

Այնուհետև քաղված տերևները փնջերով միջարդային տարածությունների մեջ դարսելը, այդ կույները հավաքելը, այդպիսիները դամբյուղի մեջ դարսելը, դամբյուղներից յորանոցում դատարկելը և մինչև թելումի մ. մենտը, պահանջվում և տերևների դասավորման այն կարգը, զոր գրված և քաղի միջոցին:

Ընկ. Բոստանջյանի ձեռով քաղած տերևները, պահպանելով նույն կարգը, չորանոցում դատարկելիս, շարելու համար այնքան հարմար և, թվում և, զոր կիսով չափ արդեն շարված և:

Մնում և, զոր հետագայում առավելագույն չափով ոգտադրածեն ձխախտաի տերևներե ռացիոնալ քաղի և դասավորման

բոլոր առավելությունները, այն է՝ ըստ հնարավորին արագ թելելը:

Իսկապես՝ ընկ. Բոստանջյանը թելում է շատ արագ:

Ք. Ա. Ղ. Ը

Ընկ. Բոստանջյանը քաղում է յերեկոյան (քաղի ամենալավ ժամանակ), իսկ առավոտից մինչև յերեկո (մինչև հաջորդ քաղի սկիզբը) ամբողջ ժամանակ թելում է, նույն յերեկոյան դարձյալ քաղում է, և այսպես շարունակ:

Ընկ. Բոստանջյանի կարևորագույն ուսցիտնալացման ձևը քաղի յեղանակն է: Նա քաղում է յերկու ձեռքով՝ միաժամանակ յերկու շարքից, հավաքելով ամեն մի ձեռքի մեջ այնքան, վերջապես վեր կտեղավորվի, սակայն շատ չբռնելով ձեռքերը՝ մոտավորապես մեկ ձեռքում 8—15 հոտ Վճրապիղոն՝ տեսակի միջին չափից, իսկ խոզոր տերևներից՝ 8—12 տերև: Վճրապիղոն տեսակից, նայած քաղին և տերևների մեծությանը՝ ավելին (3—5 տերև):

Քաղվող տերևի կոթունը վերցվում է ցուցամատի և միջամատի արանքը, իսկ բուխ մատով վերևից թելի շրջապատւյառով դեպի առաջ և միաժամանակ սեղմելով ներքև՝ կատարվում է տերևի քաղը:

Քաղված տերևի կոթունն ամուր բռնելով հիշված ձեռքի մատներին մեջ՝ Բոստանջյանը տերևը յերեսի կողմով իջեցնում է նույն ցողունի վրա գտնված հասունացած տերևի վրա՝ ուղիղ դնելով կոթունը կոթունի վրա, և այսպես կատարվում է տերևների հետագա քաղը, մինչև վեր յերկու ձեռքերն ել կլցվեն տերևներով: Քաղի ամբողջ ժամանակաընթացքում՝ ցուցամատը և միջամատը քիչ կհոռւմ եւ յերբորդ՝ մեծ մատն ամբողջ ժամանակ մնում է ձգված և ամուր բռնում է տերևների կոթունները դեպի առաջին յերկու մատը, վերը հնարավորություն է տալիս պահպանելու կոթուններն այն ուղղությամբ և կարգով: վերալին հիշված են դրանք քաղի մոմինտին: Քաղը կատարում է ցուցամատերի վերջին մասներում, իսկ ձեռքի մեջ քաղված տերևները կուտակվելուն պես, հետդիտես նրանց կոթուններն իջեցնում է դեպի մասների ներքևի մասերը և բռնում նույն կարգով (ուղիղ գծով տերևի կոթունների դասավորությամբ), ինչպես վեր կատարված է քաղը:

ԲԱՂՎԱԾ ՏՈՐԵՎՆԵՐԻ ՓՆՋՆԵՐԸ ԿՈՒԹՏԵՐՈՎ ԴԱՍԱՎՈՐԵԼԸ

Այդ ձևով քաղած տերեւները հալմասար փնջերով և կանոնավոր դարաված դնում են ձախ ձեռքի փնջի վրա՝ մի գծի ուղղությամբ, այդպիսով, կարծես թե, շարունակելով ձախ ձեռքի տերեւների կոթունների դիմել, փնջերի առանցքը փոքր տարածութիւններ հաստութիւններ մեկից յերկու կոթունի չափով:

Իհարկե՛ն՝ այդ պայմաններում պահպանվում են քաղի ժամանակ յուրաքանչյուր փնջի կոթուններին դրված դասավորման ձևը: Պարզված ձխախոտի տերեւները կանոնավոր կերպով դարձում են առանձին փնջերով՝ փոքր կույտերով, միջնաբային տարածութիւնների հարմար տեղերում, այնպես, վր կույտերը շուռ չգնան, ձխախոտն փնջերի տերեւների ռացիոնալ դասավորութիւնը:

Ավելի լավ են այդպիսի կույտեր դնել մի շարքի վրա մոտիկ դասված յերկու ցողունի մեջտեղը, կույտերը շուռ չգալու համար:

Կույտերի մեծութիւնը և նրանց միջի տարածութիւնը սովորական են, ինչպէս զա հարմար են աշխատողին: Սակայն կույտերը չեն դրվում շատ մեծ՝ շուռ գալուց խույս տալու համար վորից կըրող և խառնվել տերեւների դասավորման կարգն առանձին փնջերում: Բայց և այնպես կույտերը չեն դրվում շատ փոքր՝ հավաքի միջոցին՝ ավելադ ժամանակ չկորցնելու համար:

ԻԶՆՊԵՍ ԴԱՐՍԵԼ ԲԱՂՎԱԾ ԾԽԱԽՈՏԸ ԶԱՄԲՈՒՂՆԵՐԻ ՄԵՋ

Եթե քաղը կատարվում են մեկ սղղութիւնով (սովորաբար ըստ թեքութիւն՝ ներքեից վերև) և տախտակի լայնութիւն քաղվելիք շարքերի յերկարութիւնն այնպես և, վոր միաժամանակ շարքերից լրիվ ընդգրկվում են ձխախոտի տերեւները, նույն շարքով հետ դառնալիս կանոնավոր կերպով հավաքվում են նրա մեջ դարաված տերեւների կույտերը և դարավում դամբողներին մեջ, պառտակաձե՛ն՝ ձախից—վերև—աջ՝ կոթուններով դեպի դամբողի պատերը—մինչև դամբողի լցվելը: Ըստ վորում պետք են ամբողջ ժամանակ հետևել, վորպէսզի փնջերի մեջ տերեւների դասավորութիւն կարգը պահպանվի, իսկ խախտվելու դեպքում՝ ուղղել:

Երկու սղղութիւնով քաղը կատարելիս, կամ տախտակի լայնութիւնը նեղ լինելու դեպքում (կարճ շարքեր), սղղելից կտ-

բելի յև քաղիլ ծխախոտ մեկ զամբյուղի չափով, ապա հավաքել քաղված կույտերը և նույն կարգով ել դրանք դարսել զամբյուղի մեջ, ամեն անգամ հավաքելով ձեռքերի և կրծքի տրանքը տեքնիքի լրիվ քանակ:

Մեր կողմից նկարագրած կանոնավոր քաղի և դասավորման ձևն առաջին հայացքից կարող և թվալ մանրակրկիտ և շատ ժամանակ պահանջող ձև, բայց զա ճիշտ չէ ինչպես փորձը ցույց տվեց, կանոնավոր քաղի և դասավորման վրա շատ ժամանակ չի ծախսվում, իսկ յեթե միջին ել ավել ծախսվի, այդ ժամանակ կանոնավոր ծխախոտը թելելու ժամանակը:

ԶՈՐԱՆՈՑՈՒՄ ՄԵԱՍՆՈՏԻ ՏԵՐԵՎՆԵՐԻ

ՊԵՏԱՐԿՈՒՄԸ ԶԱՄԲՈՒՆՈՒՑ

Տերևների դատարկումը զամբյուղներից կատարվում և հակառակ կարգով, այսինքն՝ աջից ներքև, ձախից՝ նույն փնջերով, ինչպիսիք դարաված են յեղեյ, խոտերն տահպանելով փնջերում տերևների դատավորման այն կարգը, վորը արված և քաղի ժամանակ: Այդ կարգի խախտման դեպքում պետք և ուղղել դատարկելու ժամանակ:

Զամբյուղում դասավորված ծխախոտերը չորանոցում դասավորում են թելելու համար, դրա համար ել ընտրում են հարմար տեղ ու դարսում խիստ շարքերով, կոթունները կոթունների դիմաց: Ըստ վորում շարքերի լայնությունը կազմում և 1,5—2 մետր, իսկ յերկարությունը (շարքերի քանակը)՝ յելնելով քաղված ծխախոտի քանակից: Ամեն մեկ այդպիսի շարքի հաստությունը հավասար և իրար վրա դրված՝ յերկու ձեռքով քաղած տերևների քանակին (յերկու փունջ):

Շարքերն ընկած են ձախից աջ. յուրաքանչյուր հաջորդ շարք խիստ կերպով դրվում և նախորդի վրա, կոթունը՝ կոթունի դիմաց, նույն ուղղությամբ, ինչպես առաջին շարքը:

Տերևների փնջերը դարսում են ձախ ձևաքի տակ (վորը տեքնիվները տալիս և տանդին) այն կարգով, վորպեսզի առավելադույն չափով նպաստավոր լինի ձախ ձևաքով բռնելու ամբողջական փնջերը և հարմար լինի թելելու համար: Մյուս ձևաքով թելելու դեպքում (ձախիկ) տերևների փնջերը դասավորությունը, սկսած քաղից (դնելով ձախ ձևաքի փունջն աջ ձևաքի վրա), մինչև դատարկելը ներառյալ, կատարվում և հակադիր կարգով:

Թ և Լ, Ե Լ, Ը

Իտալիոնալ ձևով տանելով նախապատրաստական աշխատանքները մինչև քաղը, վոր ավելի լաշն չափով նպաստում և հեշտացնում և այդ պրոցեսը, թեւզն ամենահարմար ձևով տեղադրվում և գատարկված և կարգով գոտավորված ձևախոտների մոտ՝ թեւելու համար:

Ահա այստեղ և յերեան գալիս Իտալիոնալ և վարպետորեն քաղված տերևների առաջելութունը և դրանց կանոնավոր գառավորումը՝ թեւելու համար (հիշտ փնջերով), վորը կենսագործում և ընկ. Բոտանիշյանը, Մնում և առավելագույն չափով ագտագործել այս բոլոր նախապատրաստութունը, այսինքն՝ նույն թեւումը կատարել, վորքան հնարավոր և, արագ թափով՝ դործանության մեջ դնելով ձեռքերի ամբողջ հմտութունը:

Ձեռքի մեկ ընթումով վերցնում են տերևների ամբողջ փունջը՝ 10—15 հատ (ինչպես վոր նրանք դարձված են քաղի փամանակ), դնում են ձախ վոտքի ծնկի վրա, այնուհետև ձախ ձեռքի մեջ են վերցնում 3—5 տերև մրանգամից, և մեկական տերև արագորեն շարում տակդի վրա: Ասեղի վրա շարված տերևները կուտակվելուն պես (մինչև 10—15 հատ), նրանք արագորեն իջեցնում են մինչև տակդի կեսը: Այսպես՝ թեւելը շարունակվում և մինչև տակդի առաջին մասի լրանալը: Դրանից հետո տակդը բարձրացնում են վերև՝ ուղղահայաց, վերջավորութունը հենում աջ վոտքի վրա, և շարված տերևները յերկու ձեռքերով արագորեն անց են կացնում տակդի յերկրորդ մասի վրա՝ փոքր փնջերով: Այնուհետև շարված տերևներն արագորեն՝ մի մեծ աստիճանական վրա տակդի վրայից իջեցնում են թեւի վրա, և իսկույն սկսում նորից նույն ձևով շարել տակդի վրա: Յերկրորդ տակդի լցվելուց հետո, վորն իջեցնում են թեւի վրա, բայց դեռևս չեն հավասարեցրած տակդից իջեցրած տերևները: Թեւի հետ միասին վերցնում են աջ կուտակը, թույլ սեղմում են մարմնին, իսկ ձախ ձեռքով արագորեն ձգում են նրանց միջից թեւը և այդպիսով տերևները տարվում են թեւի վերջը՝ 30 սանտիմետր տարածության վրա: Այնուհետև տերևներն առանձին փնջերով իջեցնում են մինչև վերջը, լստ վրում ձեռքի ափի թեթև հարվածով տերևները կոթունները հրում են վեր՝ թեւի վերջից՝ հակառակ ուղղությամբ, դրանք հավասարվում են թեւի

վրա անհրաժեշտ խտուրթյամբ՝ յեկեկում ձխախոտի տեսակից և քաղից։ Այնուհետև իջեցնում են թելի վրա յերկրորդ ասեղի վրայի տերևները, ու պրոցնար շարունակվում և նախորդ ձևով։

Թելելու ժամանակ յեթե պատահում են այնպիսի փնջեր, վորոնց տերևները կոթունների դասավորության ուղղութունն այն ձևով և տակ չի ընկնում, վորով կատարվում և թելումը, մասունքի թելեկ պտույտով կոթունները վերադասավորվում են հարմար ուղղությամբ։

ՇԱՐԱՆՆԵՐԻ ԴԱՐՍՈՒՄԸ

ԹԵԼԵԼՈՒ ԺԱՄԱՆԱԿ

Թելելու ժամանակ շարանները լցվելուն պես այդպիսիք դարձվում են ձախից ու՛ր, մինչև շարանների առաջին կեսը, իսկ յերկրորդ մասը՝ հակառակ ուղղությամբ, առաջինի կողքին մոտիկ։ Այս դեպքում թելողը տեղից չի շարժվում և ժամանակ չի կորցնում հատկապես շարված թելերի համաստեղեցման և առանձին դասավորման պրոցեսները վրա։

Շարանները թելած վայրից կարելի չի ուղղակի տալ վաղոնների կամ շրջանակները վրա կախելու համար, այդպիսով խուսափելով շարանների տեղափոխման համար ժամանակ կորցնելուց և ձխախոտի ռիսանիկական փչացումից։

Ամբողջ աշխատանքն ընթանում և արագ, մաքուր և կանոնավոր, առանց ձխախոտի փչացման և կորստի։

ԸՆԿ. ԲՈՍՏԱՆՋՅԱՆԻ ՑՈՒՑԱԴՐԱԿԱՆ ՔԵԼՈՒՄԻ ԱՐԴՑՈՒՆՔՆԵՐԸ

Ծխախոտի քաղելու և թելելու պրոցեսների ստուգման և ռադիոնալացման ձևերը առանձին ինստիտուտ, «Թորբաբային Արխադեա»-յի խմբագրության, Արտաբաղի և Արխադեայի Ծխախոտագործական գոնալ կայանի ներկայացուցիչներից՝ կազմված հանձնաժողովը ընկ. Բոստանյանի հետ միասին ցուցադրական աշխատանքի ատարեց Սոսիսում շրջանի «Թորբաբային Արխադեա» կոլտնտեսությունում։ Այդ առիթունների առթյունները ցույց տվեցին բնկ. Բոստանյանի պրիմների լիովին ունալ յեվ առդյուլեավե լինելը ծխախոտի քաղի յեվ թելելու գործում։

Կոլտնտեսության ակտիվի ներկայությամբ, վերոհիշյալ աշխատանքների ձևերի նկատմամբ դրվեց խրոնոմետրաժային դի-

առողջութիւնը: Դիտողութիւնն արդիւնքներին պարզվեց, վոր շնայելով խնամքով կատարած քաղի աշխատանքներին, քաղված տեղերն երկրի կանոնավոր զատաւորմանը՝ փնջերի և զամբոյուղների մեջ, ընկ. Բոստանջյանի քաղը համեմատած կոլտնտեսութիւն մյուս հարմարայիններէ հետ, մեն ժամանակ չիւնց:

Ընկ. Բոստանջյանի ցուցադրական քաղի խրոնոմետրածային արդիւնքները հետեյալ պատկերը տվեցին. — 46 բոպեյի ընթացքում Բոստանջյանը թիւնց 4 շաբաթ (յուրաքանչյուրը 11 բոպե) կամ մեկ ժամում կտա 5,5 շաբաթ, իսկ 12 ժամում՝ ժողովորդական 65 շաբաթ:

Յեթե նկատի ունենանք աշխատանքի պայմաններէ վորոշ անհարմարութիւնները, վորոնց մեջ կատարվում էին բոլոր կոլտնտեսականների, դուղատնտեսների և թղթակիցների կողմից աշխատանքի դիտումը և այն, վոր ընկ. Բոստանջյանը թելումը ցույց և տալիս «Տրապիզոն» տեսակի. ծխախոտերի վրա, վորոնց հետ մինչ այդ զործ չեւ ունեցել և վորոնց թելումն իրեն խողորութիւնն պատճառով այնքան եւ հարմար չեւ — այդ պայմաններում անգամ ընկ. Բոստանջյանի աշխատանքի ձևերը ցույց տվեցին իրենց բոլոր առավելութիւնները:

ՅԵԶՐԱԿԱՅՈՒԹՅՈՒՆ

Վերահիշյալից պարզ և, վոր ընկ. Բոստանջյանի աշխատանքի ձևերը պարզ են յեւ մտայնի բոլոր ծխախոտագործներին, վորոնցից շատերը մասնակի կերպով արդեն կիրառում են այն:

Յանկութիւնն դեպքում, ուշադրութիւն և դեպի աշխատանքը կանոնավոր վերաբերմունք ունենալու դեպքում ամեն մի ծխախոտագործ հնարութիւնք կարող և կիրառել ընկ. Բոստանջյանի ձևերը, վորոնք հնարավորութիւն են տալիս բարձրացնելու ծխախոտի քաղի և թելելու աշխատանքի արտադրողականութիւնը 50—100 տոկոսով:

Շատ Բոստանջյանականներ պրակտիկայում արդեն այդ ցույց են տալիս:

Աբաբաբի դուղագնես-ծխախոտագործ՝ Ս. Մուրադի
Աբաբաբի ծխախոտագործական զոնայ կայանի
դուղագնես-գնեսագնես՝ Մ. Ալիսեյի

ԽՍՀ ԵՐԽԱՅԻՆՆԵՐԻ ԺԻՎԱՆՈՏԱՆԳՈՐԺԱԿԱՆ ԶՐԱՆՆԵՐԻ ԲՈՒՈՐ ԿՈՒՏՆՏԵՍԱԿԱՆՆԵՐԻՆ ՅԵՎ ԿՈՒՏՆՏԵՍՈՒՀԻՆԵՐԻՆ

Մենք՝ Սուխումի շրջանի, Միխայլովկա գյուղի բնորոշ-
դային Արխաղիա կոլտնտեսության անդամներս գործնականում
համոզվեցինք ձխախոտի քաղի և թելելու ձևերի առավելու-
թյուններում, վերջինից մեզ ցույց տվեց անձամբ ընկ. Բոս-
տանյանը հոկտեմբերի 3-ին:

Ինչի՞մ բացատրել ընկ. Բոստանյանի նվաճումները Դրանք
բացատրվում են նախ և առաջ քաղի ճիշտ սխեմայով, վերն ա-
րադացնում և հետագայում ձխախոտի թելումը. յերկրորդ՝ ձխա-
խոտի ճիշտ դասավորումը դամբյուղների մեջ և կանոնավոր դա-
տարկելը և, վերջապես, թելելու ընթացքում այդ պրոցեսն արա-
դացնող մի շարք ձևերի կիրառումը: Հոկտեմբերի 3-ին, մեր կոլ-
տնտեսությունում փորձնական թելելու ժամանակ ընկ. Բոստան-
յանն աշխատելով «Տրապիզոն» ձխախոտների վրա, վերջնից շա-
րեւն ավելի դժվար է, քան «Սամսոն» տեսակը, 44 բույսերի ըն-
թացքում շարեց 4 շարան, այսինքն՝ 75 թել շարելու համար
Բոստանյանին կարիք կղագացվի ընդամենը 13 ժամ 45 րոպե,
վերջ մենք համարում ենք խոշորագույն նվաճում:

Մենք հանձն ենք առնում տիրապետել ընկ. Բոստանյանի
մեթոդին և այդպիսին դարձնել մեր կոլտնտեսության անդամների
սեփականությունը: Յեթն առաջներում մեր կոլտնտեսության
լավագույն հարվածայիններն որական տալիս էին 25—30 շարան,
ընկ. Բոստանյանի մեթոդի տիրապետման դեպքում, սոցմրցման
միջոցով, մենք հուսով ենք ձխախոտի թելումի նորման զգալի-
որեն բարձրացնել: Մեր նպատակն և հասնել ընկ. Բոստանյա-
նին:

Մենք դանում ենք, վեր Բոստանյանի փորձը, վերջ տալիս
և սկզբողային արադրանք՝ որական 70—75 ստանդարտային
շարան, պետք և նույնպես դառնա Արխաղիայի բոլոր կոլտնտե-

սակա՛ն ձխախոտադո՛րծներն սեփականութ՛յունը, վո՛րք կո՛թանդակի
պայքա՛րելու՝ ձխախոտի ընժճա՛նամլացի ուլունի ժա՛մանակին կա-
տարմանը:

Կա՛շ ևնք անու՛մ բոլո՛ր կոլտնտեսակա՛ններն՝ հետևելու մե՛ր
որինակին և անցնելու Բոստանջանակա՛ններն շա՛րքերը:

Ճե՛ղքնորդային Արխաղլա՛ս կոլտնտեսութ՛յան անդամների
անունից (25 ստորագրութ՛յուն)։

ԲՈԼՈՐ ԿՈԼՏՆՏԵՍԸ ԿԱՆՆԵՐԸ ԿԱՐՈՂ ԵՆ ՅԵՎ ՊԵՏՔ Ե ԱԶԻՄՏԵՆ ԲԱՍՏԱՆՔՆԵՐԻ ՊԵՍ

Աշխուժ հետաքրքրություն առաջացրեց «Պրնդա» կոլտնտեսության անդամների մեջ (Մերխեստլի դյուդխորհուրդ) ընկ. Բոստանջյանի դալուստն իրենց դյուդը: Նրա սխտեմով ձխախտախ քաղի և թելումի ցուցադրմանը հավաքվեցին համարյա թե բոլոր կոլտնտեսականները:

Ընկ. Բոստանջյանի մասների աբազ և վատան շարժումները սեվեաել էյին յերիտասարդության և ձերերի ուշադրությունը նրա վրա: Դիտելով նրա աշխատանքը՝ յուրաքանչյուրն իրեն մեջ յեղրակացություն և անուժ ինչպես ել վոր լինի, պետք և տիրապետել ընկ. Բոստանջյանի մեթոդին:

Ահա, որինակի համար, ինչ հայտարարեցին կոլտնտեսության լավագույն հարվածայիններ՝ ընկ. ընկ. Կորստենկոն, Իմեբենկոն, վորոնք շարում էյին որական 35 շարան:

— Առաջ մեզ մոտ լավ թելողներ համարվում էյին նրանք, վորոնք կատարում էյին նորման՝ 15—18 շարան: Որական 25 շարան թելողը հաշվվում եր հուժ գովելի. 35—40 շարանը մեզ համար հանգիստում եր արտագրողականության սահմանը: Ինչ այժմ մենք անհատապես համոզվեցինք, վոր հնարավոր և հաջողությամբ որական թելել 40 և 50 շարան: Անհրաժեշտ և միայն ուշադրությամբ ուսումնասիրել ընկ. Բոստանջյանի քաղի և թելումի սխտեմը:

— Պարտավորվում ենք հաջորդ աարվա ձխախտախ բերքահավաքի սեղոնի սկզբին թելել վոչ պակաս 45—50 շարան:

— Ընկ. Բոստանջյանի սխտեմի մեջ չկա վոչ մի գաղտնիք, — հայտարարեց ձեր կոլտնտեսական ընկ. Սմեռանան, — կա միայն խելացի և ըարեխիղճ աշխատանք: Այդ պատճառով աշխատել այնպես, ինչպես աշխատել և ընկ. Բոստանջյանը, կարող են և պարտավոր են անել մեր բոլոր կոլտնտեսականները: Այս տարի բերքահավաքը մենք վատ չկատարեցինք, սուկայն պետք և հաշվի

առնել, թե մենք իդուր տեղը վորքան աշխատանք վատնեցինք. տերերները քաղում ենինք ինչպես պատահու՞մ էր, զամբյուղների մեջ դասավորում ենինք անշորհք կերպով, չորանոցում փոխանակ կանոնավոր դասավորելու, տերերները թափահարում ենինք ինչպես դարձան: Յե՛վ տա աբդյունքն այն յեղավ, վոր մեր լավագույն թեւոդներն որական շարում ենին վոչ ավելի 36 շարանից, մինչդեռ ընկ. Բաստանջյանը թեւում է յերկու անգամ ավելի: Յես խորապես համոզված եմ, վոր ցանկության դեպքում՝ հնարավոր է արագ և ճշտությամբ տիրապետել Բաստանջյանի փորձին և աշխատել յերկու-յերեք անգամ լաւձր արտադրողականությամբ:

Կարճ տեղ միտինդում, վորը կազմակերպված էր շեռհըրդային Արխայրա՞ն և Վերաբակի՞ն խմբագրությունների բրիգադներին կողմից, մասնակցող ծխախոտադորները վորոշեցին ըլլոր կոլանտեսականներին ներդրավել Բաստանջյանական արշավին՝ ծխախոտի թեւումի ներմաների ըտձըացման համար և սոցմըցման հրավերեցին (կմբրոստո-սոցխալիզմոս) հարեան կոլանտեսությանը:

Վ. Յուժիկ

ԲՈՍՏԱՆՋՅԱՆԱԿԱՆՆԵՐԻ ԶԱՐԲԵՐԸ ԽՏԱՆՈՒՄ ԵՆ

Հոկտեմբերի 6-ին ընկ. Բոստանջյանն այցելեց Յեկատերինյան գյուղխորհրդի Վեմբրոսսո սոցիալիզմոս կոլանտեսությունը:

Ծխախոտի տնկարանների չքաղված հողամասի վրա հավաքված կոլանտեսականներին նա ցուցադրեց ծխախոտի քաղի վերարբայլ իր սխեմեմը: Ցուցադրական քաղի վերջում կոլանտեսության լավագույն թերթներ՝ ընկ. ընկ. Կուսիդին, Պոպանդուպուրն և ուրիշներն արդեն լիակատար տիրապետել էին Բոստանջյանի քաղի սխեմեմին և տերևների դասավորման ձևին:

Ծխախոտի մոտակա չորանոցում անդի ունեցավ Բոստանջյանի ծխախոտի թելումի ցուցադրումը: 11 բողեյի ընթացքում ընկ. Բոստանջյանը թելեյ մեկ շաբան «Տրադիցոն» տեսակի խոշոր տերևավոր ծխախոտ: Վեց բողեյից հետո վերջացրեց նույն քանակի ծխախոտի տերևներ թելումը կոլանտեսության լավագույն թերթ ընկ. Պոպանդուպուրն:

Կոլանտեսականներն ամենուրեք համազօհեցին ընկ. Բոստանջյանի ծխախոտի քաղի, տերևների դասավորման և թելումի սոցիոնալ ձևի առավելությունների մեջ:

Կոլանտեսականներ՝ Պոպանդուպուրն, Կուսիդին, ըրիգադավար Շիշմանիդին և ուրիշներն իրենց հայաարաբեցին հարվածայիններ՝ Բոստանջյանի մեթոդին տիրապետելու համար:

ԻՄ ՆՊԵՏԵԿՆ Ե՛ ՀԱՄՆԵԼ ԸՆԿ. ԲՈՍՏԱՆՋՅԱՆԻՆ

(Կոմյերիտական կոլտնտեսականի նամակը)

Յես իմացա, վոր Ալախաձէյի մարտի 4-ի անժան կոլտն-
տեսութեան անդամ ընկ. Բոստանջյան Գարեգինն որական թելում
և 75 շարան ծխախոտ Դա ինձ շատ հետաքրքրեց, 10 տարի յես
աշխատում եմ ծխախոտագործութեան մեջ, մինչև անգամ ծերերից
վոչ մի որ չեմ լսել ծխախոտի թելումի ալդաան բարձր թիվ:
Յես վորոշեցի Բոստանջյանի փորձը յուրացնել և անմիջապես
ուղեկորելիցի նրա մոտ:

Առաջնասիրելով նրա փորձը՝ յես համոզվեցի, վոր իբրեք
հնարավոր և որական 75 շարան թելել:

Աշխատելով ընկ. Բոստանջյանի տխտեմով՝ առաջին որը յես
շարեցի 50 շարան, յերկրորդ որը՝ 58, իսկ այժմ թելում եմ արդեն
որական 61 շարան: Առաջ յես թելում եյի միայն 25—30 շարան:
Իմ նպատակն է՝ հասնել Բոստանջյանին. դրան յես կհասնեմ ան-
պայմանորեն:

Ձեռք բերելով այդպիսի հաջողութիւններ՝ յես ծավալեցի
իմ խմբակում սոցմրցակցութիւնը, և առաջ խմբակը դուրս
յեկավ Բոստանջյանական արշավի: Այժմ արդեն առաջ են գալիս
նոր Բոստանջյաններ, Այսպես, որինակ՝ կոմյերիտականներ
Վարելյան Սերորը և Ջամյան Հարութը կատարելով ծխախոտ
կախելու և վազոնները քշելու նորմանները՝ ժամանակ են ունե-
նում նաև շարելու որական 25 շարան ծխախոտ:

Մանկով Բոստանջյանական շարժման մեջ՝ յես, իբրև կոմ-
յերիտական, կոչ եմ անում Արթուրիայի ծխախոտի տնկարանե-
րի բոլոր կոմյերիտականներին՝ կազմակերպել Բոստանջյանական
արշավ այնպես, ինչպես Իզատովյան շարժումը Դոնքոսում:

Նհաւղյաճ Մեսրոպ

Որջանիկիձեյի անժան կոլտնտեսութեան,
Գաղբիի ջրջան, Ալախաձէ պուղխորհուրդ:

ԲՈՍՏԱՆՋՅԱՆՆԵՐՆ ԸՋԻՍԱՏԱՆՔԸ ԲԱՐՉՐԱՏՐԵՑ ԸՋԻՍԱՏԱՆՔԻ ԱՐՏԱԳՐԱՎԱԿԱՆՈՒԹՅՈՒՆԸ

Հոկտեմբերի սկզբներին լավագույն շարող Գաբեղին Բոստանջյանն իր աշխատանքը ցուցադրեց «Խորհրդային Արխագիտ» կոլտնտեսութունում (Միխայլովկա գյուղ)։

Խորհրդային Արխագիտյի կոլտնտեսականները վորոշեցին տիրապետել Բոստանջյանի մեթոդին՝ ծխախոտի քաղի և թելումի

ԸՈՒ. Բոստանջյանը քելումի իր փորձը ցույց է տալիս «Ծմբրատա տոցիալիզմ» կոլտնտեսության քելալըձի. Գաղամդապուլային։

գործում։ Յեվ հենց աշխատանքի առաջին որերին ստացվեցին վորոշակի արդյունքներ. այսպես՝ Ագաֆի Գոպանգապուլուն, վոր առաջ շարում էր որական 23 շարան, սկսեց շարել 29 շարան։ Այնքանազրա Ֆրանգուպուլուն, վոր շարում էր 17 շարան, այժմ

տալիս և 23: Մատթեյ Գրողութիւն 20 շաբանի փոխարէն շաբուս և 25: Ղոյա Կեչանիդին շաբուս և 30 շաբան, առաջ շաբուս և ք միայն 15:

Այսպիսով, մեր կոլտնտես կանները սեփական փորձով համազօրեցին, զոր Բոստանջյանի նման աշխատելով՝ զգալորեն բարձրացուած են թիւիւ աշխատանքի արտադրողականութիւնը: Առաջիկա տարուս Վերստիսի կոլտնտեսութիւնն Եւսկիս ուսեղ կկալի Բոստանջյանի մեթոդի կիրառմանը:

Իլիադի

Պ Ր Ա Վ Դ Ա

Համամիութենական կամուրջատակում
(բալետիկներին) կուսակցության
հեծակումի ինձ մ'առնվառի կամիսնի սրգուն

№ 2063 | 28 ապրիլի 1934 թ., սպորտ

ԵՒՍԱՆՈՏԻ 75 ԹԵԼ ՄԵԿ ՈՐՈՒՄ

Սախում 27/4 («Գրավդառ»-յի քաղաքացի) Նյա-
խատի շաբաթը հրահանում ապրիլատակի եւ Նա պահանջում
է մեծ Բանակարյանը բանկերակում մեծ լիճ խալի
չառ ժամանակ: Սախումում հրահան է արակում 18 սառն-
կարտ 5 միտակող քի:

Արիստոկրատի միտակողարանում լավագույն հար-
վածայիններն արակում շաբաթը են միտակ 40 քի: Ռեկար-
դային քի լի հաղթող Գաղթի շաբաթի Ալիսումն գյուղի
մարտի 4-ի անվան կալանում. անդամ Բառան-
ջյանը Նա արակում շաբաթը է 70-75 քի: Բառանջյանի
աշակերտները, վերան աշխատում են հրա մարտող, ար-
դեն շաբաթը են 50-60 քի:

Բառանջյանի մարտող ժողովրդականացնելու լիճ ժրա
վարան ուրիշ միտակողարաններին հաղթողակից դարձ-
նելու համար, Սախումի վաղնակալա Արիստոկրատ քի-
րի խմբագրությունը «Արաբական» հեռ միտակ կազ-
մակերպում է ընկ. Բառանջյանի շաբաթյալարյունը դե-
պի Արիստոկրատի բոլոր կուսակցությունները:

ԺԱՄԱՆԱԿԱՆՈՒԹՅԱՆ ԲԱՐՈՒՆԴՆԵՐ ԳԱՐԴԵՎ ԱՏՐՎԵՑ

Սեպտեմբերի 28-ին «Գրավդառ»-յում հրատարակված նյու-
թի հիման վրա, կուսակցական Բառանջյանին պարզեցատարում
են մեկ ժամացույցով: Ուղարկվել է ավիոփոստով Թեխումի միտ-
դի նկարագրում յուրը: Բառանջյանի վերջին լիճ լիճնող Ներիմը:
Փաստով ուղարկվել է ժամացույցով՝ միտակողարանում լավագույն
կուսակցականներին բրիգադարան լիճ լիճնող նախար:

ՀԱՅԿ ԼՂԵՎԱԿԱՆՈՒԹՅԱՆ ՊԵՐՏԱՐՈՒՄ՝ ԿԱՍԻՄՍԵՐ

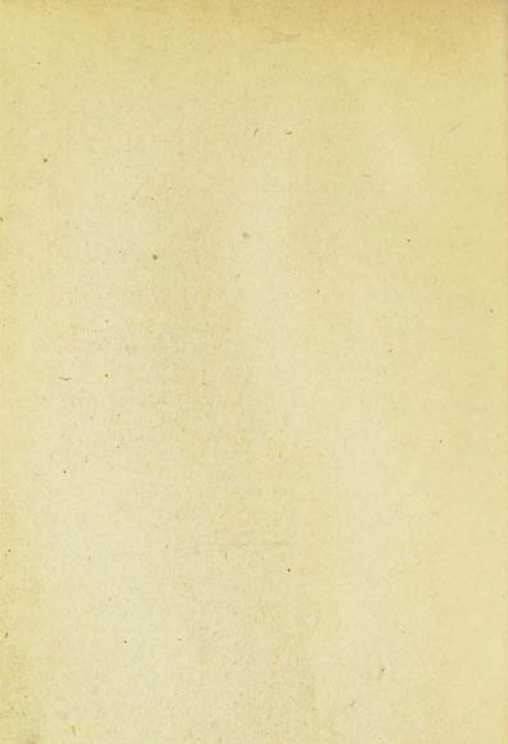
**ԸՆԿ. ԲՈՍՏԱՆՋՅԱՆԸ Վ. Կ. (Բ) Կ. ԱՌԽԱՋԻԱՅԻ
ՄԱՐԶԿՈՄԻ ՔԱՐՏՈՒՂԱՐ
ԸՆԿ. Վ.Լ. ԼԱԳԱՐԻԱՅԻ ՄՈՏ**

Սեպտեմբերի 9-ին Վ.Կ(Բ) Կ Արխագիայի Մարզկումի քաղաքացի էր ընկ. Վ.Լ. Լադուրիան ընդունեց ծխախոտագործության խոստով—ծխախոտի թելումի վարպետ Գաբեգին Բոստանջյանին և նրա հետ զբաղյց ունեցաւ:

Նույն օրն ընկ. Բոստանջյանին ընդունեց Արտաբակի գիւղեկապ ընկ. Լադուրան:

Արտաբակն ընկ. Բոստանջյանին պարգևատրեց 300 աւարով: Բոստանջյանի մեկնողն ակնառու կերպով ցուցադրելու համար՝ Ծխախոտագործական գոնալ կայանը հրատարակելու յե հաւանակ պահատ:

«Ճորհրդային Արխագիա» թերթի խմբագրութունը Մուղայիայի և Ալավ-Մեծովյան յերկրային հողային վարչությունից նամակ և ստացել. վերով նրանք խնդրում են ուղարկելու իրենց՝ Բոստանջյանի աշխատանքի մեթոդի մանրամասն նկարագրությունը:

ԲՈՎԱՆԴԱԿՈՒԹՅՈՒՆ

	Էջ
Նախաբան	5
Գարեգին Բոստանջյանի կենսագրությունը	9
Մխախտագործության անվանի մարդը	11
Բոստանջյանը թևում է	14
Ինչպես է աշխատում Գարեգին Բոստանջյանը	20
ԽԱՀ Արխաղիայի ծխախոտագործական ընդլ կոլտնտեսու- կաններին և կոլտնտեսուհիներին	28
Բաշար կոլտնտեսականները կարող են և պետք է աշխատեն Բոստանջյանի պես	30
Բոստանջյանականների շարքերը խտանում են	32
Բոստանջյանական աշխատանքը բարձրացրեց աշխատանքի արտադրողականութունը	33
Իմ նպատակն է՝ հասնել ընկ. Բոստանջյանին	34
Մխախտագործության իզոտով Գարեգին Բոստանջյանը պարզևսարմից	36
Բոստանջյանը ՎԿ(Բ) Կ Արխաղիայի մարզկոմի քարտուղար ընկ. Վ. Լազարիայի մոտ	37

Գառ. խմբագիր՝ Ս. Գ., աեխ. խմբ. Լ. Սուրադյան, լուս. խմբ. Ալբ. Գրիգորյան
Թարգմ. Ա. Գրիգորյան, սրբագրիչ՝ Գառ. Հակարյան
Գլավիտի լիազոր Ս.—163, հրատ. Յ 266, պատվեր № 559, տիրամ 1000
Հանձնվել է տրտագրության 1935 թ. սեպտեմբերի 12-ին
Ստորագրվել է ասկուտ 1935 թ. սեպտեմբերի 27-ին

Գլուխգրատի աղաբան, Յերեան, Նալբանդյան 11

ԳԱՄ Հիմնարար Գիտ. Գրադ.

220025011

104.

ԲՕՏԱՆԴՅԱՆ
ՈՒՋԵՏ